

Fənn sillabusu

İxtisas: 050310-Muzey, arxiv işi və abidələrin qorunması

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası

I Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/f.(Muzey işinin normativ bazası)

Fənn proqramı: Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti Proqram layihəsi 2018

Kodu: IPFS- B13

Tədris ili: IV (2025-2026) Semestr I

Tədris yükü cəmi: 50 saat. Auditoriya yükü (8 saat müəhazirə, 6 saat seminar)

Təhsilalma forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 5 kredit

II Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: dos.Emin Məlikov Nazir oğlu

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.Məmmədov küçəsi, 21, 2 sayılı tədris korpusu

Məsləhət saati: 1 gün:saat 14⁰⁰-16⁰⁰

E-mail ünvanı: eminemelikov79@gmail.com

III Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas ədəbiyyat

1. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Arxivləri. Bakı, 2003.
2. «Azərbaycan Respublikasında 2002-2005-ci illərdə turizmin inkişafına dair Dövlət Proqramı» - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı, B., 27 avqust 2002
3. Muzeylər haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu 24. mart 2000-ci il
4. Mədəni irsin qorunmasına dair normativ hüquqi aktlar toplusu. Bakı, 2001.
5. Muzeyşünaslıq. Bakı, 2002.
6. "Milli arxiv fondları" haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu. Bakı, 1999.
7. R.Ağayev, E. Qurbanova, A. Əlizadə. Muzeylərdə elmi-tədqiqat işinin təşkili və metodikası fənni üzrə tədrisin Baloniya təhsil sistemində uyğunlaşdırılması və tətbiqi. Bakı, 2011.
8. Əmirxanov S.A. Muzey fəaliyyətində planlılıq, ardıcılıq və müəmədilik əlaqəsi. Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin Elmi Əsərləri. №13. Bakı: AzTU-nun nəşriyyatı, 2012
9. Əmirxanov S.A. Azərbaycanda muzeyşünaslığın aktual problemləri. Bakı, 2011, 571 səh.
10. Əmirxanov S.A. Nəzəri muzeyşünaslıq qarşılıqlı əlaqələr, qanunauyğunluqlar, texnologiyalar: monoqrafiya.
11. Əmirxanov S.A. Nəzəri muzeyşünaslıq. qarşılıqlı əlaqələr, qanunauyğunluqlar, texnologiyalar. Bakı, 2009.
12. Eyvazova Y. Tarix və mədəniyyət abidələrinin muzeyşünaslıq kontekstində dəyərləndirilməsi. Dissertasiya, Bakı, 2017.
13. Eyvazova Y. Abidəşünaslıq. Monoqrafiya. Bakı, 2017.
14. Məsimov S. Muzey işinin müasir tələblər səviyyəsində qurmağın forma və metodları // "Mədəni-maarif", 2001 №7-8, s.55
15. Музейведение: музей исторического профиля. М. 1988.
16. Azərbaycan Respublikası muzey sərvətlərinin və muzey kolleksiyasının uçotu və mühafizəsinə dair təlimat

IV Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən "Muzeyşünaslıq" fənninin tədrisi vacibdir.

V Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: "Muzey işinin normativ bazası" fənni muzeylər haqqında qəbul edilmiş qanunlar, təlimatlar, metodik təvsiyələr və normativ-hüquqi aktlar bu gün muzeylərə yeni bir müstəvidən yanaşmağı tələb edir. Burada əsas məqsəd isə muzeylərin fəaliyyət strukturu haqqında tələbələri məlumatlandırmaq və bu müstəvidə onları maarifləndirmək və təlimatlandırmaqdır.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: : Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə

	verilməsi qaydaları. Plan: 1. Beynəlxalq Xüsusi Hüquqi Unifikasiya Institutunun (YUNIDRUA) oğurlanmış, yaxud qanunsuz çıxarılmış mədəni dəyərlər haqqında konvensiyası. 2. Beynəlxalq Xüsusi Hüquqi Unifikasiya Institutunun (YUNIDRUA) "Oğurlanmış, yaxud qanunsuz çıxarılmış mədəniyyət sərvətləri haqqında" Konvensiyasına və ona edilmiş Əlavəyə qoşulmaq barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu. 3. Arxeoloji qazıntıların aparılmasına xüsusi razılıq (lisenziya) verilməsi Qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında qərarı <i>Mənbə: [2;10;12;15]</i>		
4	Mövzu. Milli Arxiv fondu haqqında qanun, "Mədəni sərvətlərin idxalı, ixracı və Azərbaycan Respublikasının ərazisindən tranzitlə keçirilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında qanun Plan: 1. Milli Arxiv fondu haqqında qanunun əsas müddəaları. 2. Milli Arxiv fonduna sənədlərin daxil edilməsi və çıxarılması üsulları. 3. "Mədəniyyət sərvətlərinin tarixi, bədii və elmi dəyərlərin müəyyənləşdirilməsi, xüsusi bədii ekspertiza keçirilməsi və mühafizə şəhadətnaməsi verilməsi üzrə ekspert komissiyası haqqında" əsasnamənin ümumi müddəaları. 4. Mədəniyyət sərvətlərinin ölkədən icazəli bir şəkildə çıxarılması qaydaları. <i>Mənbə: [3;4;8]</i>	2	2

XI Fənn üzrə tələblər:

Muzeylərin iş prinsipi, qanunvericilik bazası, muzeylərin meydana gəlməsi haqqında verilən qərarlar, sərəncamlar, muzey fəaliyyəti sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsipləri və dövlətin vəzifələri, muzey və mədəniyyət abidələrinin qorunmasına dair normativ hüquqi aktlar, Beynəlxalq Muzeylər Şurası tərəfindən muzeylərin qarşısına qoyulan tələblər, muzeydə etik davranış qaydaları, eksponatların alınması sahəsində hüquqi normalar, muzey kolleksiyalarının satınalma qaydaları haqqında öyrənməlidir.

XII Fənn üzrə təlim nəticələri:

- Muzey fəaliyyətinin əsas istiqamətlərinin qanunvericilik məsələlərini mənimsəməlidir.
- Muzey fəaliyyətinin əsas maliyyə mənbələri haqqında bilikləri mənimsəməlidir.
- Beynəlxalq Muzeylər Şurasının Azərbaycan Milli Komitəsinin öhdəsinə düşən vəzifələr, Beynəlxalq Muzeylər Şurasının Azərbaycan Milli Komitəsinə verilən hüquqlar, Beynəlxalq Muzeylər Şurasının Azərbaycan Milli Komitəsinin müstəqil və məhdud iş prinsipləri mənimsəməlidir.
- Dünya və ölkə səviyyəsində muzey qanunvericilik bazası haqqında bilikləri əldə etməlidir.
- Muzey işinin təkmilləşməsində Beynəlxalq Muzeylər Şurasının fəaliyyət istiqamətləri ilə bağlı biliklərə yiyələnməlidir.
- Muzey eksponatlarının dövriyyəsi məsələsi, muzeylərin fəaliyyətinə dövlət nəzarəti və qayğısı mənimsəməlidir.

XIII Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV Kollokvium sualları:

1. Muzey işinin normativ bazasının predmeti, məqsəd və vəzifələri
2. Azərbaycanda muzeylərin meydana gəlməsi haqqında verilən qərarlar, sərəncamlar
3. Muzey və mədəniyyət abidələrinin qorunmasına dair normativ hüquqi aktlar
4. Arxeoloji irsi, onun qorunması tədbirləri
5. Arxeoloji irs elementlərinin qanunsuz dövriyyəsinin qarşısının alınması
6. "Arxeoloji irsin qorunması haqqında" Avropa Konvensiyası
7. Muzeydə etik davranış qaydaları
8. Vətəndaşlıq şüurunun aşılmasında muzey işçisinin vəzifələri
9. Muzey fəaliyyətində işçilərinin psixoloji xüsusiyyətləri və etik vəzifələri
10. "Muzeylər haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunu

XV Fənn üzrə imtahan sualları

1. Fənnin predmeti, obyekt və məqsədi
2. Dünyada və Azərbaycanda muzeylərin meydana gəlməsi haqqında verilən qərarlar, sərəncamlar
3. Arxeoloji irsi, onun qorunması tədbirləri
4. Arxeoloji tədqiqatların maliyyələşdirilməsi
5. Arxeoloji irs elementlərinin qanunsuz dövriyyəsinin qarşısının alınması
6. "Arxeoloji irsin qorunması haqqında" Avropa Konvensiyanın tətbiqinə nəzarət
7. Beynəlxalq Muzeylər Şurası tərəfindən muzeylərin qarşısına qoyulan tələblər
8. Muzey fəaliyyətində işçilərinin psixoloji xüsusiyyətləri və etik vəzifələri
9. Vətəndaşların şüurunun və yetkinliyinin aşılmasında muzey işçisinin vəzifələri
10. "Muzeylər haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunu

11. Muzey fəaliyyəti sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsipləri və dövlətin vəzifələri
12. Muzeylərin yaradılması qaydası və məqsədi
13. Milli statusa malik, respublika əhəmiyyətli, bələdiyyə mülkiyyətində və xüsusi mülkiyyətdə olan muzeylər
14. "Mədəniyyət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun əsas müddəaları
15. Mədəniyyət sahəsində dövlət siyasətinin prinsipləri
16. Milli mədəni irsin mühafizəsinə dair öhdəliklər
17. Beynəlxalq Muzeylər Şurası beynəlxalq təşkilatın yaradılması və onun əsas vəzifələri (ICOM-International Council of Museums)
18. Beynəlxalq Muzeylər Şurasının Azərbaycan Milli Komitəsinin öhdəsinə düşən vəzifələr
19. Beynəlxalq Muzeylər Şurasının Azərbaycan Milli Komitəsinə verilən hüquqları
20. "Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikasının 10 aprel 1998-ci il tarixli Qanunu
21. Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında qanunun ümumi müddəaları
22. Ögurlənmiş, yaxud qanunsuz çıxarılmış mədəni dəyərler haqqında Avropa konvensiyası
23. "Ögurlənmiş, yaxud qanunsuz çıxarılmış mədəniyyət sərvətləri haqqında" Konvensiyasına və ona edilmiş əlavəyə qoşulmaq barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu
24. Ölkədən qanunsuz çıxarılmış mədəni dəyərlərin qaytarılması
25. Arxeoloji qazıntıların aparılmasına xüsusi razılıq (lisenziya) verilməsi Qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında qərarın ümumi müddəaları
26. Arxeoloji qazıntıların aparılmasına xüsusi lisenziya verilməsi qaydası
27. Arxeoloji qazıntıların aparılmasına dair lisenziyanın fəaliyyətinin dayandırılması və ya ləğv edilməsi qaydaları
28. Milli Arxiv fondu haqqında qanunun əsas müddəaları
29. Milli Arxiv fondunda yerləşən sənədlərin qeydiyyatına alınma qaydaları
30. Mədəniyyət sərvətlərinin ölkədən icazəli bir şəkildə çıxarılması qaydaları

S/f (Muzey işinin normativ bazası) fənninin sillabusu 050310 "Muzey, arxiv işi və abidələrin qorunması" ixtisası üzrə tədris planı və fənni proqramı əsasında tərtib edilmişdir. "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir (28 aprel 2025-ci il, protokol № 10).

Kafedra müdiri : dos. K.F.Mahmudov

Fənn müəllimi : dos. E.N.Məlikov